

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Mars 1874, kl. 3 e. m.

Första Kammarens Tillfälliga Utskotts Utlåtande, i anledning af väckt fråga om befrielse för sådana fartyg, som söka nödhamn, från utgörande af fyr- och båkafgifter.

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion har Herr *A. J. Lyth* föreslagit, att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan derom, att Kongl. Maj:t, med upphäfvande af föreskrifterna i Kongl. författningarne af den 9 Juli 1862 § 27 och den 11 April 1867 § 27 mom. 3, täcktes befria alla sådana fartyg, som söka nödhamn vid våra kuster, från utgörande af afgifter till båk- och fyrväsendet i riket; erinrande motionären att, genom Kongl. Kungörelsen den 28 September 1869, all inrikes skepps- och kustfart vore befriad från denna afgift, hvilken således endast erlades af på utrikes ort seglande fartyg samt af vinddrifvare eller sådana, som söka nödhamn; att, då den inrikes skeppsfarten vore befriad från all afgift till vårt båk- och fyrväsende, så förefölle det redan underligt att vår utrikes skeppsfart, som för närvarande mera än vår kustfart behöfver lyftas och uppmuntras, icke kommit i åtnjutande af samma lättnad, men att förvåningen ökades vid tanken derpå, att båk- och fyrafgifter uttagas af sådana från utrikes ort kommande fartyg, hvilka blott tillfälligtvis och för nöd skull söka skydd i våra hamnar eller på våra ankarplatser, att afgiften vore obillig derföre att den utkräfdes af dem, som äro i nöd och söka skydd och hjälp för att rädda lif och gods,

äfvensom derföre, att denna afgift på de äldra flesta ställen i utlandet icke affordras vinddrifvare, åtminstone ej förr än han haft kommunikation med land; att afgiften vore olämplig, isynnerhet derför att stora, understundom öofvernerliga svårigheter möta för uppbörden; att det ganska ofta hände, då tulltjenstemannen infunne sig vid den uthamn eller redd, der vinddrifvaren sökt skydd, att han komme just lagom för att åse huru en eller flera af dessa vinddrifvare afsegla utan att invänta hans ankomst; att det under sådana och flera anförda förhållanden vore lika obehagligt för uppbördsmanen att utkräfva som för fartygsbefälhafvaren att utbetala ifrågavarande afgifter; att statsverkets inkomst häraf icke vore större än att den utan saknad kunde undvaras, synnerligen som fullt motsvarande fördelar skulle beredas vårt land i annat afseende, t. ex. genom ökad afsättning till vinddrifvare af proviant och andra artiklar, derest afgiften borttages, samt slutligen och framför allt, att våra lagar böra på allt sätt befrämja och understödja, men icke motarbeta, hvad som kan bidraga att skydda och rädda lif och egendom.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskott, till hvilket denna motion varit hänvisad, har i afgifvet Utlåtande N:o 5 (8 i Samlingen) fäst uppmärksamheten derpå, att 3:dje momentet uti ofvan omförmälda Kongl. Maj:ts förnyade nådiga Förordning angående lots- och fyrinrättningen i riket den 9 Juli 1862, sådant samma moment lyder uti Kongl. Kungörelsen den 11 April 1867, är af följande innehåll:

“Fartyg, som under resa utrikes orter emellan nödgas för storm, motvind eller af annan orsak söka svensk hamn och derstädes hvarken lossar eller lastar erlägger för inkommandet och utgåendet, i ett för allt, såsom fyr- och båkafgift 30 öre per nyläst, ehvad fartyget är lastadt eller barlastadt. Denna afgift erlägges likväl icke mer än en gång för samma resa, om än fartyget derunder flera gånger nödgas anlöpa en eller flera svenska hamnar.”

Rörande beloppet af ifrågavarande afgifter, lagstiftningen i ämnet uti andra länder, och det mera som med saken kan hafva gemenskap, har samma Utskott inhämtat: att fyr- och båkafgifterna för så kallade “vinddrifvare“, eller fartyg af beskaffenhet, som de uti förevarande motion afsedda, utgjort för de gotländska hamnarne 1,199 R:dr 70 öre år 1871, 545 R:dr 20 öre år 1872 och 982 R:dr 55 öre år 1873, samt för hela riket sistberörda år 8,587 R:dr 15 öre; att den för hela riket debiterade uppbörd af fyr- och båkmedel för år 1873 uppgått till 949,588 R:dr 36 öre; att uti England, Tyskland, Danmark och Norge af fartyg, som för storm söka nödhamn, fyr- och båk- eller andra deremot svarande fartygs-afgifter icke erläggas, derifrån i Tyskland dock några få undantag lära ega rum; samt att uti ett af dertill utsedda komiterade år 1871 afgifvet underdånigt förslag till förordning angående lots- och fyrinrättningen i riket föreslagits, att “fartyg, som för storm, motvind eller af annan

tillfällig orsak anlöper svensk hamn, utan att derstädes hvarken lossa eller lasta“ skall vara befriadt från fyr- och båkafgift.

För egen del har Andra Kammarens Tillfälliga Utskott anfört, att Utskottet anser det icke vara med billighet öfverensstämmande att fartyg, som för storm eller af annan orsak nödgas söka hamn, utan att derstädes lossa större eller mindre del af innehafvande last, eller intaga annat än hvad för fartygets eller besättningens oundgängliga behof kan erfordras, såsom kol, proviant eller dylikt, skola, utöfver den förlust, som dem tillskyndas derigenom att de, för att söka rädda lif och gods, måste anlöpa annan hamn, än den resan afser, betungas med några särskilda afgifter; att, på sätt uti motionen jemväl framhållits, det ofta kan hända och äfven händer, att fartyg, som sökt nödhamn, afseglar innan vederbörande tulltjensteman hunnit uppbära den stad gade fyr- och båk-afgiften, hvilka afgifter således endast komma att drabba en del af förenämnda fartyg och det kanske oftast sådana, som i främsta rummet bort komma i åtnjutande af nu åsyftad lindring; att uti de andra europeiska länder, rörande hvilkas lagstiftning i ämnet Utskottet erhållit kännedom, fyr- och båkafgifter eller andra deremot svarande afgifter icke erläggas af så kallade vinddrifvare; samt att den årliga afgift, som för närvarande utgöres af fartyg, hvilka söka nödhamn, är så obetydlig, icke motsvarande $\frac{1}{100}$ del af hela fyr och båkafgiften för riket, att densammans borttagande ej skulle i någon nämnvärd mån minska den för fyr- och båkväsendets underhåll påräknade inkomst; i följd hvaraf Utskottet hemställt,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes, med upphäfvande af föreskrifterna uti 3 mom. 27 § uti Kongl. Förordningen angående lots- och fyrinrättningen i riket den 9 Juli 1862, sådant samma moment lyder enligt Kongl. Kungörelsen den 11 April 1867, från erläggande af fyr- och båkafgifter befria sådana fartyg, som å våra kuster söka nödhamn, utan att derstädes lossa och lasta,

hvilken hemställan Andra Kammarerna, enligt protokollsutdrag, N:o 108, den 7 Mars bifallit och, jemlikt 63 § Riksdags-ordningen, delgifvit Medkammaren detta beslut, hvarefter Första Kammarerna öfverlemnade ärendet till utlåtande af sitt Tillfälliga Utskott.

Vid öfvervägande af hvad i detta ärende sålunda förekommit har Första Kammarens Tillfälliga Utskott funnit sig böra, på de af Andra Kammarens Tillfälliga Utskott anförda skäl, vördsamt tillstyrka,

att Första Kammaren må instämma uti Andra Kammarens ofvanberörda beslut.

Stockholm den 23 Mars 1874.

På Utskottets vägnar:

N. A. Fröman.

Herr *von Koch* har begärt att få tillkännagifvet, att han icke öfvervarit detta ärendes behandling i Utskottet.
